

ВІННИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ ІНСТИТУТ
WYŻSZA SZKOŁA EKONOMII, PRAWA I NAUK
MEDYCZNYCH IM. PROF. E. LIPIŃSKIEGO W KIELCACH

«ВІСНИК НАУКОВИХ ІДЕЙ МОЛОДІ»

Статті та тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів

24-25 березня 2021 р.
ВІННИЦЯ

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації. Серія ВЦ № 794-152-р від 23.09.2010 р.

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького кооперативного інституту. Протокол № 7 від 24 березня 2021 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Голова редакційної колегії:	Драбовський А.Г., д.е.н, професор, почесний ректор Вінницького кооперативного інституту;
Заступник голови редакційної колегії:	Драбовська В.А., к.ф.н, в.о. ректора Вінницького кооперативного інституту;
Члени редакційної колегії:	Waldemar Cisowski, д.с.н, декан факультету права та безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук ім. проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща); Білецька Н.В., к.е.н., доцент кафедри менеджменту, проректор з науково-методичної роботи Вінницького кооперативного інституту; Мазур Г.О., к.е.н., доцент, проректор з навчально-педагогічної роботи Вінницького кооперативного інституту, директор Фахового коледжу економіки і права ВКІ; Морозова Л.П., д.ф.н., професор кафедри економічної теорії, фундаментальних та соціально-гуманітарних дисциплін Вінницького кооперативного інституту; Петренко М.І., д.е.н., професор кафедри фінансів, обліку та аналізу Вінницького кооперативного інституту; Іванюта П.В., д.е.н., професор кафедри менеджменту Вінницького кооперативного інституту; Петренко В.І., к.і.н., доцент кафедри права Вінницького кооперативного інституту; Мацера С.М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту Вінницького кооперативного інституту; Ткачук Н.П., спеціаліст вищої категорії Фахового коледжу економіки і права.
Технічний секретар:	Рябченко Г.В.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст статей і тез, матеріали друкуються в редакції і мовою авторів.

У збірнику вміщено публікації молодих вчених, аспірантів та студентів, які взяли участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції, в якій висвітлено проблеми наукові ідеї сучасної науки.

Вісник наукових ідей молоді: Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів та студентів., м. Вінниця, 24-25 березня 2021 р.: [тези, статті] / ред.кол.: Драбовський А.Г. [та ін..]. – Вінниця: Вінницький кооперативний інститут, 2020. – 138 с.

Видається в авторській редакції.

© Вінницький кооперативний інститут

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 01. Сільськогосподарські науки

Затолочний О.В. ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ НУТУ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	8
---	----------

СЕКЦІЯ 03. Біологічні науки

Лакєєва В.В. ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ЗДОРОВ'Я.....	9
Тюрєнков Г.О. БІОНОМІКА. ЕКОНОМІКА З ТОЧКИ ЗОРУ БІОЛОГІЇ.....	12
Головіна Ю.С. СТАН ЗДОРОВ'Я ПІДЛІТКІВ В СУЧАСНИХ МОВАХ.....	16

СЕКЦІЯ 07. Технічні науки

Хавлюк В.О., Довгалюк А.М. ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ.....	18
--	-----------

СЕКЦІЯ 08. Фізико-математичні науки

Serbenyuk S.O. CERTAIN GENERALIZATIONS OF ALTERNATING CANTOR SERIES.....	20
Семчишин Л.М., Павелчак-Данилюк О.Б. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ В ЕКОНОМІЦІ.....	23

СЕКЦІЯ 09. Географічні науки

Нікітіна Г.В. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АНТРОПОГЕННОЇ ГЕОМОРФОЛОГІЇ.....	27
--	-----------

СЕКЦІЯ 12. Харчові технології

Бондарєва Н.І. ЕКСПЕРТИЗА ЯКОСТІ ТВЕРДОГО ТУАЛЕТНОГО МИЛА.....	29
Ледюк А.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ЯКОСТІ МАЙОНЕЗІВ З ДОДАВАННЯМ ПРЯНО-АРОМАТИЧНОЇ СИРОВИНИ.....	31
Очеретна А.В., Керницький В.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ТА ЖИРНОКИСЛОТНОГО СКЛАДУ ОЛІЇ КУНЖУТНОЇ.....	34

СЕКЦІЯ 01. Сільськогосподарські науки

Затолочний О.В., аспірант 1 року навчання
Вінницького національного аграрного університету
Науковий керівник: Мазур В.А., канд. с.-г. наук, професор
Вінницького національного аграрного університету

ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ НУТУ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Нут являється однією з найдавніших і найпоширеніших культур світу, яку використовують як на харчові так і на кормові цілі. Нут – культура стародавніх часів, найбільш ранні знахідки насіння даної рослини датуються 5450 роком до н. е. у Туреччині, а в країнах Сходу його культивували 2000 років до н. е. На сьогодні нут вирощується переважно в Туреччині, країнах Північної Африки, Індії, Пакистані та Мексиці та посідає третє місце в світі серед зернобобових культур. Наприклад, в Індії щороку сіють близько 10 млн. га цієї культури, що становить приблизно 83% світових площ. З поміж численних переваг нуту можна виділити його поживну та біологічну цінності. У насінні цієї культури міститься 28-32% білка і до 7% олії. Білок нуту за амінокислотним складом дуже близький до ідеального білка ФАО.

За площами посіву культура нуту посідає третє місце у світі серед зернобобових культур, а за поживними властивостями одне з перших. У зонах вирощування нуту широко використовують для продовольчих та кормових потреб. Боби споживають у вареному та смаженому вигляді. В Індії нут є головним джерелом протеїну у вегетаріанській кулінарії. Рослину застосовують у медичній практиці країн Азії та Європи. Продукти, виготовлені з нуту, включено до обов'язкового асортименту європейських супермаркетів, враховуючи їх відповідність вимогам до збалансованого харчування.

Встановлено, що нут позитивно впливає на роботу мозку людини завдяки вмісту триптофану, із якого утворюється один з найважливіших гормонів і нейромедіаторів центральної нервової системи людини – серотонін. Внаслідок селекції нут став містити ще більше триптофану, ніж його дикий родич, що тепер росте лише на південному сході Туреччини.

Нут є невід'ємною складовою харчування людей, хворих на діабет, із-за високого вмісту клітковини та низького вмісту жирів, переважно мононенасичених. Білки борошна з нуту за кількістю амінокислот близькі до білків тваринного походження, які представлені здебільшого водо- та солерозчинними фракціями, що є ознакою високого засвоєння продукту. Серед білків у нуті переважають метіонін, триптофан, тріонин, лізин.

Дані мінерального складу свідчать про найбільш сприятливе співвідношення кальцію та фосфору – 1:1,5, кальцію і магнію – 1:0,65. Борошно з нуту займає перше місце за вмістом селену, який підсилює опір організму онкологічним захворюванням. Серед ліпідів борошна з нуту переважають ненасичені жирні кислоти, які сприяють зниженню рівня холестерину, ризику утворення тромбів, розвитку серцево-судинних захворювань та атеросклерозу. Експериментальні дослідження вчених свідчать, що використання при виготовленні БКВ нутового молока і борошна, призводить до збільшення в них білків на 14,5%. Амінокислотний аналіз білків нової продукції показав, що в ній відсутні лімітуючі амінокислоти. Загальна кількість незамінних амінокислот у рецептурі нових виробів у 7 разів більше, ніж у контрольному зразку, який не містить борошна з нуту (БН).

В Україні зростає попит і розширюються площі під нутом: за останні 10 років площа посівів нуту збільшилася більше, ніж у 10 разів, і становить близько 50–70 тис. га. В

особливо посушливі роки, які останнім часом трапляються все частіше, нут добре конкурує за продуктивністю з горохом. За посухостійкістю він посідає друге місце після чини. Завдяки потужній кореневій системі та економічному витрачання води нут найбільш пристосований для вирощування в регіонах, які страждають від частих посух у літній період.

Висновки. Нут широко використовують для продовольчих та кормових потреб, а включення нуту в сівозміну дає можливість збагатити ґрунт азотом і мати відмінний попередник для всіх зернових культур.

Список використаних джерел

1. Singh P. K., Shrivastava N., Sharma B., Bhagyawant S. S. Effect of domestic processes on chickpea seeds for antinutritional contents and their divergence. *American Journal of Food Science and Technology*, 2015. Vol. 3, No. 4. pp. 111-117.

2. Tripathi S., Sridhar V., Jukanti A. K., Suresh K., Rao B. V., Gowda C. L. L., Gaur P. M. Genetic variability and interrelationships of phenological, physicochemical and cooking quality traits in chickpea. *Plant Genetic Resources: Characterization and Utilization*. 2012. Vol. 10(3). pp. 194–201. doi:10.1017/S1479262112000251

3. Mazur, V. A., Myalkovsky, R.O., Mazur, K. V., Pantsyreva, H. V., Alekseev, O.O. 2019. Influence of the Photosynthetic Productivity and Seed Productivity of White Lupine Plants. *Ukrainian Journal of Ecology*, 9(4), 665-670. DOI: 10.15421/2019_807

4. Дідур І. М., Темченко М. О. Вплив інокулянтів та мікродобрив на густоту стояння та висоту рослин нуту. *Сільське господарство та лісівництво*. 2017. № 6, т. 1. С. 14–20.

5. Pantsyreva, H.V. Morphological and ecological-biological evaluation of the decorative species of the genus *Lupinus* L. *Ukrainian Journal of Ecology*, 9(3), 74-77. 21997 DOI: 10.15421/2019_711

6. Vdovenko S.A., Pantsyreva H.V., Palamarchuk I.I., Lytvynuk H.V. Symbiotic potential of snap beans (*Phaseolus vulgaris* L.) depending on biological products in agrocoenosis of the RightBank Forest-steppe of Ukraine. *Ukrainian journal of Ecology*. 2018. № 8 (3). С. 270-274.

7. Mazur V.A., Didur I.M., Myalkovsky R.O., Pantsyreva H.V., Telekalo N.V., Tkach O.O. The Productivity of intensive pea varieties depending on the seeds treatment and foliar fertilizing under conditions of right-bank forest-steppe Ukraine. *Ukrainian Journal of Ecology*. 2020. Vol. 10(1). P. 101-105.

8. Mazur V.A., Pantsyreva H.V., Mazur K.V., Didur I.M. 2019. Influence of the assimilation apparatus and productivity of white lupine plants. *Agronomy Research* 17(X), 206-209. URL: <https://doi.org/10.15159/AR.19.024>.

СЕКЦІЯ 03. Біологічні науки

Лакєєва В.В.

**Науковий керівник: Дехтярьова О. О., кандидат біологічних наук,
доцент, доцент кафедри природничих дисциплін
Комуніальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради**

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОГО ЗДОРОВ'Я

Здоров'я – один з важливіших ресурсів, що необхідний для повноцінної реалізації особистості. Здоров'я, як складова людських цінностей, впливає на якість життя суспільства в цілому. Проблеми збереження здоров'я нації, особливо кожної людини, під впливом різних внутрішніх та зовнішніх факторів стають все більш актуальними. Для забезпечення власного